

Kui lavastub ballett

Läbi avara teatrisaali kaiguvad tasased harfitoonid. Mängijat pole näha, teda varjab orkestriuumi kõrge barjäär. Paistab ainult harvi pronksist äär.

Vaikus on aga petlik, sest kui varsti paiskub lahti suur eesriie, on lava tulvil täis askeidavaid inimesi. Nagu nägematul väel kasvavad lavale puud. Aga mitte maast, nagu võiks arvata, vaid õhust, kusa-gilt ülalt saabuvad need. Siis tuleb õhuteed kaudu sinna ka terve järv. Varsti nagu olekski kõik korras, aga seal hüüab lavameister Annus:

„Käbi, too ka purskkaev kohale!“

„Ei saa veel, vesi on kaevule külge naelutamata!“

Varsti aga on vesi purskkaevu küljes ja Käbi toob vee ja purskkaevu korraga ettenähtud paika. Ja kui see kõik kohal on, tekib illusioon järvest, pargist jne., kuigi on tegu vaid teatridekoratsiooniga.

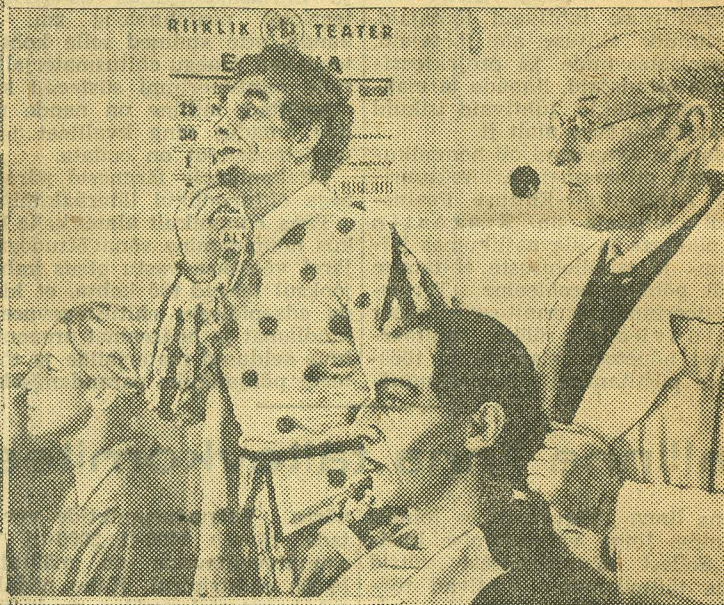
Askeldus ei käi aga ainult laval. Lava taga viimistletakse uusi dekoratsioone, garderobides jooksevad riideturid, sest praegu saabusid töökodadest viimased kostüümid. Eriti plingerohkelt töötab teatri „Iludussalong“ — mida küll vahel karaktertüüpide loomise tõttu võiks nimetada ka „inetussalongiks“ — grimeerimisateljée V. Tohera ja V. Krasnova juh-timisel.

„Kiiremini, märgud!“ hüütakse, sest praegu algab balleti „Luikede järv“ üks viimseid peaproove.

*
Kaunis lossipark. Esiplaanil hõbedane purskkaev, taamal väike maaliline järv, veel peegeldamas taeva kauneid õhtuvärve. Üle esiplaanil põimuvad hõbedad tammed ja vahtrad. Siin idüllilises paigas algabki õrn-habras lugu, mida kogu maailm tunneb „Luikede järve“ nime all. Vaadet avardades ilmub meie silme ette juba elemente, mis osutavad teatrile: on eesriided, siis orkestriuum ja saal.

Praegu veel pooleldi pime ja publikuta, kui mitte arvestada „Estonia“ balletijuhti Anna Ekstonit, kel on anta viimseid direktiive teatri dekoratsiooniala juhile sm. Annusele. Siis varjab eesriie kauni pildi laval.

Sügaval orkestriuumis muutub elavaks, juba häälestatakse pille. Dirigendipulti tuleb meie noorema generatsiooni andeka dirigent Kirill Raudsepp. Esimesed helid. Tuntud ja armastatud lüürika, pisut kurva alatooniga, mis on nii oma-

ne Tšaikovskile. Ent siis hoo-gustub rütm, kaasa helisevad vaskpillid.

Avaneb eesriie.

Dirigent satub hoogu. Tema blondid juuksed lendlevad, energiline nägu on kiindunud tegevusse laval. Samal ajal annab ta lühidasi korrektilive orkestrile.

Nüüd on saalis juba rohkem inimesi. Kohe orkestribarjääri juures näeme teatri kunstilist juhti NSVL rahvakunstnikku prof. A. Lauterit, teatri teiste kunstialade juhte ja kunstnikke.

Ja laval:

Noorte lõbutsemine lossipar-gis. Prints Siegfriedi armumine Odette'sse ja noori karmi tõe-lusse toov stseen, kus printsile esitletakse temale määratud abikaasat Ottiliat.

Pildi lõpptants, Siegfried ot-sib kadunud Odette'i. Siis lan-ge eesriie.

On teha veel palju parandusi ja täiendusi näitejate grim-mis, dekoratsioonides ja lava-valgustuseski, aga juba äsja-nähtud esimene piltki valmistab tõsiselt rõõmu. Nähtust võib jä-reldada, et pärast tõesti pikka vaheaga pakub „Estonia“ bal-lett Tallinna teatripublikule klassikalise balleti alal uue kunstikõrge lavastusega kauni elamuse. Balleti libreto on ümber töötanud ENSV teene-line kunstnik A. Särev ja bal-lettmeister Anna Ekston. Lavastus ja koreograafia on A. Ekstonilt. Balletis on ra-kendatud kogu „Estonia“ bal-letirühm ja ka jõude teatri teistest kollektiividest. Balleti peaosalisi näeme kahes koos-seisus. Nii tantsivad Odette'i (luike) Erika Määrits ja Valen-tina Vassiljeva, Prints Sieg-friedi A. Koit ja V. Hagus, Ottiliat Veera Leever ja Lia Vink.

Täna ja homme on teatris veel balleti kontroolendused ja kavatsuste kohaselt esieten-dub „Luikede järv“ juba lau-päeval.

Pildil ülal vasakul: kiiresti asetatakse kohale dekoratsi-oon, „monteeritakse“ porsk-kaev ja „vesi“, taamal maallil-ine luikede järv. Paremal: bal-leti osalised saavad karakter-ised maskid teatri grimeerimis-ateljées. All: mõni minut enne esinemist. Prints Siegfried — A. Koit — ja luik-Odette — E. Määrits — balletist „Luikede järv“ „Estonias“

R. Nugis